
◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrd Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Bøi eders hoder for Gud. — 300 år. — Heltinnen i St. Lazare. — Det lysende ansikt. — Einsiedeln Benediktiner Kloster og Gymnasium. — En lang arbeidsdag. — Sannheten og den religiøse opplevelse. — Den religiøse opplevelse. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Bøi eders hoder for Gud. —

Fra tid til annen kan vi fra ikke-katolikker høre besvælinger over at vi katolikker skulde gjøre oss bemerket ved åndshovmot. Vi får høre at dette hovmot skulde være en frukt av katolsk tankegang og vesen, eller likefrem av Kirkens lære. Det påstås således at det er selve vår bekjennelse av Kirken som den ene saliggjørende kirke som danner grunnlaget for dette vårt hovmot. Og i de bebreidelser som på denne konto rettes mot oss ligger vel et ønske om at vi skulde opgi vår særstilling og stille den katolske Kirke, dens tro og lære på like fot med andre kirkesamfund og trosbekjennelser. Men dette vilde for oss være ensbetydende med frafall fra troen. Vi kan ikke uten å opgi vår tro og uten å svikte vår oppgave gå med på slike kompromisser. Vi må svare hvad den hellige Jeanne d'Arc svarte, da hun blev spurt om hun holdt sig til Kristus eller til Kirken: «Det tykkes mig at Vår Herre og Kirken er ett hele og at man ikke kan skille dem fra hverandre.»

Siden Kristus forlot denne verden er det den Kirke som han stiftet som er hans talerør og organ. Ved å være forenet med den er vi forenet med Herren. I samfund med Kirken har vi samfund med vår Frelser.

Skjønt dette altså er vår tro, gir den oss allikevel ingen anledning til hovmot. Ti det er ikke vår fortjeneste at vi er blitt medlemmer av Kristi Kirke og det er ikke vår fortjeneste at Kirken har ufeilbar læremyndighet. Vi kan aldri nok få takket Gud for den store nådegave, at vi ved Kirken er blitt forenet med Kristus.

Og er det noget Kirken ikke lærer oss, så er det vel hovmot! Uavlatelig forkynner den at vi alle er svake

mennesker, fulle av ufullkommenhet som vi ustanselig må kjempe imot. Hvilken stilling vi enn har i samfundet eller i Kirken, så trenger vi alle til forløsning fra synd. Det gjelder ikke bare lægfolket — det gjelder også for biskoper og prester — det gjelder også for ham vi regner for Kristi stedfortreder. I hans egenskap av Kirkens øverste hyrde bøier vi oss for hans bud og direktiver, som Kirkens synlige overhode betrakter vi ham som ufeilbar lærer for tros- og sædelæren. Men vi tenker oss ikke at han er syndefri eller ufeilbar som menneske, selvom vi tror at han for Kirkens skyld beskyttes av den Helligånd, så han ikke leder Kristi Kirke i villfarelse.

Den stadige forkynnelse av at vi uavlatelig må befries for synd og svakhet blir særlig tydelig ved fastetidens skikker og liturgi. Fasten har nettopp til formål å få oss til å overvinne vår naturlige treghet, så vi med iver og flid bekjemper alt det som kan føre oss bort fra veien til Guds rike, så vi hver for oss og i samlet flokk strider mot alt som hindrer oss i å utvikle vårt åndelige og religiøse liv.

Ved slutningen av messen på alle hverdager i fastetiden lyder Kirkens formaning: Humiliate capita vestra Deo — Bøi eders hoder for Gud. — Bøi eder foran Guds uendelige storhet og hellighet, bøi eder i personlig erkjennelse av eders egen synd og elendighet. Se på din Frelser og se på dig selv! Hvilken ydmygende forskjell. Så ofte har du hørt om ham, har du kanskje villet følge ham og hvor lite er det blitt av dine forsetter og fromme ønsker!

Du svake og selvgode menneske bøi dig i anger over din egenkjærlighet, din grunnløse, meningsløse stolthet

og din uendelige svakhet. Lær av din herre og mester å bli ydmyk og saktmodig av hjertet. Be om å få et angerfullt og sønderknust hjerte — det er Kirkens 1900-årige forkynnelse om veien til Guds rike.

300 år —

Den katolske Kirke i U. S. A. feirer jubileum.

Den 25. mars 1634 celebrerte pater Andr. White S. J. på St. Clemens-øen ved Nedre-Potomac den første messe for den emigrantflokk, som blev anført av Leonard Calvert, sønn av den senere lord Baltimore, hvorefter byen av samme navn er opkalt. Fra dette lille sædekorn spiret det store tre op, som nu er den katolske Kirke i U. S. A.

Det var en streng tid de første katolske prester måtte gjennomgå, når de på stadig flukt for de bigotte ny-englenderes eftersøkelser måtte skjule sig hos de utvandrede katolske familier som kunde bo langt fra hverandre. I Virginia var der dødsstraff for en katolsk prest å utføre sitt kalls plikter — navnet katolikk var et skjellsord — og hvad der var det sørgeligste: denne martyrtid blev ikke levet mellom hedninger og ville, men mellom mennesker som kalte sig kristne.

Men tiden i «katakombene» her blev ikke langvarig, ti ved innvandring tiltok katolikkene stadig i antall. Og da hele landet blev politisk fritt, blev det også religiøst løst fra all tvangsstyre. Den katolske Kirke begynte et helt fritt og selvstendig liv og fikk i 1789 i biskop John Carroll sin første overhyrde i selve landet. Et stort bispedømme, så stort som hele Europa omtrent! Med Baltimore som bisperesidens. Og innvandringen tiltok — ikke alene stammefrender fra England og Tyskland, men nu kom strømmen fra Øst- og Syd-Europa, som sammen med Irlenderne i en betraktelig grad øket den katolske befolkning.

I 1834 var der 12 bispedømmer — idag teller U. S. A. 15 erkebisper og 94 bispedømmer. I 1815, da biskop Carroll døde, fantes i hele landet kun 85 katolske prester — idag er der 21 016 sekulærprester og 8766 ordensprester. I 1834 var der 490 kirker, de fleste fattige trehytter — idag 18 260, de fleste av sten, vakre og verdige. I 1834 regnet man knapt 1 million katolikker i hele landet — i år: 20 269 403.

Naturligvis har denne utvikling hatt mange vanskeligheter å kjempe med — ikke minst interne. Den mekaniserende tendens i tiden har selvfølgelig satt sine spor. Jernbaner, telefoner, radioen har bragt menneskene tettere sammen, men også derved skapt megen friksjon. Civilisasjonen er blitt kultur, statene er blitt en nasjon, de fremmede sprog er gått op i én amerikansk tunge, folkeslagene er blitt ett folk — og i dette folks store kontingent av troende lever nu den katolske bevissthet om det forpliktende i å representere Kristi sanne Kirke, dens tros- og sædelære i et verdensrike mellom to oceaner.

I denne bevissthet og for dette mål ofrer den amerikanske katolikk sig — selv i de tunge økonomiske kriser som landet har gjennomgått og stadig gjennomgår, søker han å kunne bringe ofre for sin Kirke, sine skoler, sine velgjørnehetsvirksomheter.

Mens over 5000 amerikanske geistlige av ikke-katolske bekjennelser har mistet sine stillinger i disse siste nødens år og hundreder av kirker er blitt lukket eller satt til auksjon, har ennå ingen katolsk prest måttet opgi sitt virke. Det har krevet megen forsakelse, ti menighetene har ofte vært ute av stand til å underholde sin prest, så denne har måttet fekte sig igjennem ved gaver eller tilfeldig biarbeide, men ingen har vært nødt til å sulte. De tålmodige offervillige søstre har fortsatt sin undervisning ved menighetsskolene, så disse kunde holdes igang mens den ene ikke-katolske skole efter den annen måtte lukke. Vel måtte mange katolske karitas-virksomheter innskrenke, men underlig nok ser det ut, som den felles nød gir mer felles følelse og øket offervilje. Best viser det sig i det at Vincensforeningens antall stadig vokser! Likeledes de mange andre lægfolks organisasjoner. Den katolske presse er allsidig og innflytelsesrik.

Hvis man nu til sist vilde søke efter årsaken til den katolske Kirkes vekst og fasthet i Amerika, kunde man nevne forskjellige ting, men særlig måtte det bli: den sterke samfølelse mellom biskop og troende, hjord og hyrde. Der finnes ikke et land kanskje, hvor den hierarkiske utvikling har holdt så skritt med befolkningens vekst. Ja — den gikk forut: bispedømmer blev opprettet uten kirker — bisper utnevnt uten prester. Ingen steder som i U. S. A. har Roms forutseenhet vist sig så tydelig i den nyeste tid. Å gå ut som hyrde, som alle amerikanske biskoper måtte gjøre i den første tid, skaffet dem straks de troendes hele tillit, fordi de med rette kunde si: «Mine får kjenner mig». De kjenner ikke bare sine hyrder fra kirkeinnvielser og ferninger og fastemandater og hyrdebrev — de kjenner dem ved samarbeide selv i de små ting. Intet prestejubulum og ingen requiemmesse for en prest finner sted uten at f. eks. erkebiskopen av Milwaukee er tilstede og taler, når det er i hans bispedømme. Han tar personlig del i hele menighetslivet og alt menighetsarbeidet. Det samme gjør bispene i Chicago, St. Francisko, New York — overalt!

Heltinnen i St. Lazare.

Av Halvor Storms samlinger.

I et halvt århundre har det vært sagt i Paris, at nu skulde St. Lazare da endelig rives ned. St. Lazare er kvinnefengslet i Paris, og man kan vanskelig tenke sig noe mer sort, forfallent og gebrekkelig enn dette uhumiske hus, hvis mur, midt inne i det tetteste, menneskemyldrende Paris, synes å svede alder og skitt ut mellom stenene. Men det er stadig ikke blitt til noe med denne nedrivning; her interneres stadig som varetektsfanger Paris' forbrytersker: mordersker, magasintyver og gatepiker, og stadig kan man her hver morgen se

de grønne «salattfater» (politivogner) svinge ut av porten fylt med disse vrak av mennesker som skal til forhør og dom.

Og midt i dette dyp av laster og fortvilelse, av hat, tross, samfundsforakt og ussel beregning har en kvinne levet i 62 år, og uten å ha så meget som en stokk i hånden styrer hun ennå denne filial av underverdenen. Det er nonnen søster Leonide, og republikkens president sendte henne, da hun hadde vært 60 år innenfor disse sorte murer, æreslegionens officerskors.

Hvilket forunderlig liv har denne kvinne ikke ført! I en tid hvor alle løper etter penger og bare tenker på sitt eget jeg natt og dag, har hun ført en tilværelse som er fylt med forsakelse, arbeide og hengivenhet for andre. Det er 62 år siden hun blev nonne, og hun har næsten glemt hvad hennes borgerlige navn var. Hun har stadig i alle disse år kun vært søster Leonide. Da hun var 18 år tok hun sløret eller rettere de tre slør: det sorte, det blå og det hvite, som nonnene av «Marie og Josefordenen» bærer. Det er den nonneorden, hvis medlemmer anvendes til grovt arbeide og til å føre opsyn i kvinnefengslene.

Hvorfor valgte den 18-årige pike, som både var vakker og av god familie, denne hårde fremtid?

Det er ingen som kjenner den roman som kanskje ligger bak. Hvad hun gikk inn til fikk hun snart vite, for da hun kom til Paris våren 1871, stod byen i kamp og brand. Kommunardenes marxistiske oprør var i full gang, de hadde åpnet fengslenes dører, og da søster Leonide endelig i april kunde gå inn i St. Lazare, var fengslet tomt. Det blev hurtig fylt igjen, og hvilket galleri av forbrytersker har hun ikke hatt å passe på siden!

En av hennes første fanger var Louise Michel, «den røde jomfru», dette ville, oprørske kvinnemenneske, som var med hver gang der var spetakler i Paris, som under kommunen var med på å brenne Tuileriene, som hveset mot samfundet som en rasende tiger. Hun kom et halvt snes ganger i St. Lazare, søster Leonide kysset henne på kinnet og lot henne få sine to katter med inn i cellen. «Hun var et godt menneske. Hun begikk forbrytelser, men hun var ikke nogen forbryterske,» sier hun om henne.

Så var der madame Clovis Hugues. Hun var gift med den deputerede dikteren Clovis Hugues; hun var blitt forfulgt av en gemen smedeskriver, og da hun møtte ham i retten, skjøt hun ham ned. Hun satt i St. Lazare i noen måneder. Så blev hun under rettssalens jubel frifunnet av juryen. Søster Leonide ryster på hodet når hun taler om henne. «Hun var ung og vakker og forpint, men «du skal ikke slå ihjel», står der skrevet.»

Mange andre navn er knyttet til dette sorte fengsel, hvor søster Leonide nu i de siste 30 år har vært den øverste ledende nonne.

Her satt Therese Humbert, den geniale svindlerske, som bedrog greske og egyptiske ågerkarler for 65 mill. francs, og som i rettssalen med lespende stemme og det frekkeste smil fortalte om sine slott i Spania og millionarven efter Crawfordene, og her satt politikeren Josef Caillaux's hustru, som med koldt blod myrdet «Figaro»

redaktør Gaston Calmette, fordi denne var begynt å avsløre Caillaux maskepi med tyskerne. Til alt held for henne brøt krigen ut noen tid efter, og hun blev frifunnet, fordi man ikke vilde ha indrepolitisk opvask da. Caillaux blev senere dømt for landsforræderi, men efter krigen amnestert.

Men det var de celebre navn. I celle ved celle satt de forbrytersker, hvis navn var ukjent av den store by: konen som myrdet sin sovende mann, de ytre boulevarders fryktelige barhodede fruentimmere, som lokket lett-sindige nattevandrere i bakhold, kvinner som stjeler i de store magasiner.

Hvilken energi, hvilken beslutsomhet, hvilken autoritet skal der ikke til hos disse nonner i St. Lazare for å holde kanskje et par hundre av disse kvinnemennesker i tømme! Men søster Leonide, som nu med sine 80 år ligner en liten bondekone, forstod når mildhet ikke hjalp, både med stemmen og de knyttede hender å skaffe sig respekt, og hun har som hun sier, aldri hatt bruk for å tilkalle «den vebnede makt».

Der er en fange hun ofte dveler ved i erindringen. Det er Mata Hari, spionen under krigen. «Hun var en merkelig kvinne,» sier søster Leonide om henne. «Selv efter at hun var dømt til døden, syntes hun å være likeglad, og når jeg fortalte henne at hun nok blev benådet, smilte hun vantro. Hun syntes å være på det rene med at hun skulde dø. Noget skrifte vilde hun ikke gjøre. Hun hadde gjort op med livet; men pyntet vilde hun være til det siste. Om morgenen da hun skulde skytes, gjorde hun et meget omhyggelig toalett, fikk litt bensin til å gni flekker av sine hansker med og brukte omhyggelig lebestiften. Jeg var med i vognen som kjørte henne ut til ekserseplassen i Vincennes, hvor eksekusjonen skulde foregå. Hun så sig flere ganger i sitt lommespeil og smilte tilfreds. Da vi stanset ute i Vincennes, gikk hun først ut av vognen, løp så hurtig over den lerede plass, at jeg ikke kunde følge efter på mine gamle ben, og stillet sig smilende op ved pelen. Jeg vilde bort til henne for å hviske henne de siste trøstens ord, men både hun og soldatene vinket mig bort. Da jeg så henne død, undredes jeg. Aldri har jeg sett et ansikt i døden uttrykke en så grenseløs forbauselse. Hadde hun ventet at der ingen kuler hadde vært i geværene? Hadde man fortalt henne slikt? Ja, jeg vet det jo ikke, men jeg hadde nu mine egne tanker.»

62 år i et fuktig, skummelt fengsel, 62 år med alle livets ulykker, sorger og forbrytelser for øie, 62 år viet til opofrelse og uselvishet! Der er virkelig ennå heltinner til.

Det lysende ansikt.

Legenden forteller oss om en from mann som het Deicola og hvis ansikt alltid lyste. Om det regnet eller snedde, om det blåste en storm eller solen skinte, om han var mett eller sulten — alltid lyste et smil om hans leber.

Men — det var ikke amerikanerens forretningssmil når han vil lokke kunder til sig — det var ikke det til lærte japanersmil, som er som fastfrosset i ansiktet i

sin kolde forbindtlighet og får andre til å fryse — det var intet overlegent og hånsk Buddhasmil, og det hadde intet av Sfinksens gåte over sig.

Deicolas smil var gjenskinnet av den lykke som fylte hans sjel — et smil som fikk mennesker til å lenges efter å få del i den glede han bar på.

Således må Kristi ansikt ha lyst hver gang Han under sin vandring på jorden tenkte på den evige lykksalighet Han nu erhvervet menneskeheten del i. Således må Stefanus's ansikt ha lyst da han, mens jødene kastet sten på ham, ropte: «jeg ser himlen åpen!»

Og engang spurte man Deicola, hvad dette smil betydde — hvorfor han alltid lyste som av en hemmelig glede. Deicola svarte da: «Min kristendom kan ingen ta fra mig!»

Men vi da? Lyser den samme glede i oss og om oss?

Ti heller ikke fra oss kan vår kristendom røves om vi selv vil den og bare den! Når vi reiser oss fra kommunionsbenken — hvem kan ta fra oss dette, at Kristus er i oss og følger oss da, og blir i oss og med oss i alt vi foretar oss med bevisstheten om hans nærvær og med ham som drivende kraft?

Hvem kan ta fra oss retten til å tale med ham i bønn, lytte til hans tale i vår samvittighet — hvem kan ta fra oss lykken ved alltid å ha hans lysende varme som vår kraftkilde?

Ingen uten vi selv kan slukke dette lys og gjøre tilværelsen grå og kall — intet uten vår egen svakhet og vår egen viljesløshet. Men binder vi våre tanker, våre følelser, våre ord og våre handlinger fast til hans kjærlighet — da kan ingen ta vår glede fra oss. For da har vi del i «verdens lys» — og lyser i glede vår del til vår næste.

Einsiedeln Benediktiner Kloster og Gymnasium.

Av «En som har bodd der».

Schweitz har i en rekke år vært en stor attraksjon for utenlandske turister. — Men de aller fleste reisende ser bare Schweitz fra den nedtråkkede alfarvei, som tusener av andre har gått før dem; og disse kjenner bare Davos, St. Moritz, Interlaken, Genf og andre for øvrig velkjente steder. Men den litt kresne og skjønnsomme reisende, som alltid er på jakt efter nye opdagelser, kommer sig i almindelighet bort fra alfarveien, og forsøker sig på bortgjemte trakter. Og kan således en dag finne sig i Einsiedeln, og ha grunn til å føle sig glad over det.

Sånn var det med nedskriveren av disse linjer. Tross jeg i Lucerne — som var mitt hovedkvarter — bodde temmelig nær Einsiedeln, hadde jeg, som så mange andre, aldri hørt om det. Det var bare en tilfeldighet som gjorde, at jeg blev tilbudt post som lærer i Engelsk ved Einsiedeln folkeuniversitets skole og lærer i klostret for munkene, brødrene og enkelte av gymnasiets elever. Klosters gymnasia- rektor stillet til min disposisjon et stort lærerværelse i selve klostret — med soverum, og universitetet stillet lokaler i byen til min rådighet. Det blev en minnerik tid, som jeg ennå ser hen til med glede. Jeg fikk anledning til å bevege mig fritt omkring i klostret — et meget stort privilegium for en utlending og protestant — til å benytte biblioteket, overvære de store konserter og operaopførelser som gymnasiets elever og deres preceptorer ofte gav, fikk lov til å sitte i de privilegerte plasser, reservert for munkene og guttene i klosterkirken.

Skjønt Einsiedeln ligger over 3500 fot over havet, ligger den ikke desto mindre i en dal, og byen selv hviler likesom på bunnen av en gryte, omringet av høie bakker og fjell, mens de svære sneklædte Alper kan sees i det fjerne.

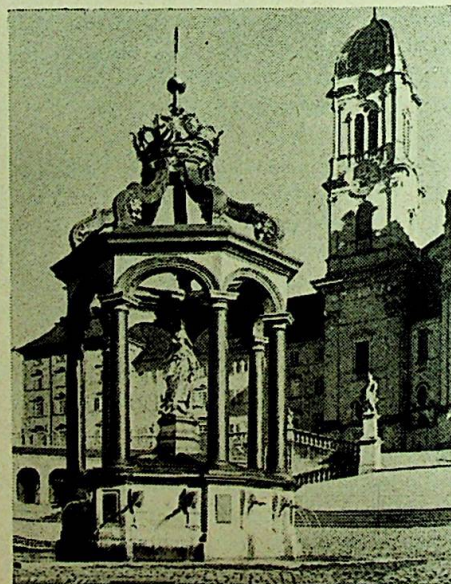
Det er skade at Einsiedeln er så lite kjent, for det er utvilsomt en av Europas mest interessante steder. Einsiedeln er tillike Schweitz's nasjonale helligdom og centrum for den katolske religion i Schweitz.

Klosteret og byen er hovedsakelig kjent og skattet som valfarts- og turiststed, og næst efter Lourdes er den kanskje den best kjente valfartsby i Europa. Over 200 000 pilegrimer val-

fartet hertil før krigen hvert år, og den er ennå en av de store pilegrimscentrer.

Når man på en prektig vinterdag er kommet helt op til byen, eller har klatret op på toppen av en av de store skibakker i dens nærhet, er det ganske merkelig å se hvordan dalen og distriktene under ligger innhyllet i den tettete tåke, som har utslettet alle konturer, mens Einsiedeln ligger badet i den herligste sol fra en skyfri himmel, og slikt solskinn er det for den meste del av vinteren, hvilket tilfølge at Einsiedeln er blitt et meget benyttet sted for turister og sportsmenn, som her dyrker ski-, ake-, bobsleigh- og skøitesporten.

Så snart en er kommet ut av den lille morsomme stasjon og ut i hovedgaten, ser en de store, massive tvillingtårn på kloster-

Den hellige jomfrus brønn.

En gruppe med forskjellige nasjonaldrakter.

kirken, som er midtpartiet i det enorme klosterkompleks. Disse er landemerker og kan sees på flere mils avstand. Det stør-slagne og prektige Benediktinerkloster dominerer byen fullstendig, da det ligger helt oppe på høiden, isolert fra selve byen ved den store og imponerende plass foran klosterbygningen. Klostret og kirken er Einsiedeln selv, og byen vilde intet være uten klostret. Det kan trygt benevnes som et av de største og betydningsfulleste Benediktinerklostre i Europa; det står ikke under den Schweiziske kirkes kontroll, men sorterer direkte under paven i Rom, og flagget som vaier over klostret er det apostoliske pavelige korsflagg.

Den enorme klosterbygning er på tre sider omringet av åtte meter høie, tykke murer. Det blev nylig opdaget at fundamentene til disse går helt ned til den store, åpne plass foran klostret.

Denne store ornamentale plass strekker sig foran hele klostrets frontfasade, og skal være uten sidestykke i hele Schweiz. Midt på plassen står den berømte Notre Dame fontene i grå og sort marmor. Underdelens syv søiler bærer en gylden krone over statuen av Virgo Immaculata.

Denne fontene er centrum for en halvcirkelformet kollonade, avbrutt på midten av en bred, åpen granitt trapp i to avsatser, som fører fra fontenen og op til kirkens hovedportaler.

De berømte «Geistliche Spiele» holdes foran kirkens hoved-ingang hvert femte år, og den store plass benyttes da til

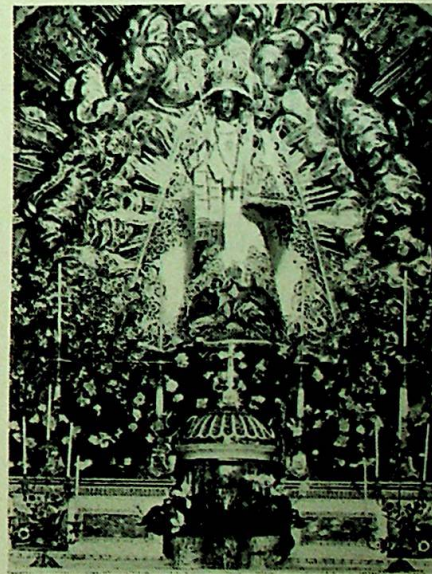
tilskuertribune. Skuespillene trekker store mengder av tilskuere fra hele verden, og må regnes for en av de største trekkplastre i Europa. Da de blev opført i 1930 kom over 50 000 skuelystne for å se dem.

Disse skuespill er så enestående og betagende at mange — som har overvært passjonsskuespillene i Oberammergau — har uttalt at de «Geistliche Spiele» i Einsiedeln langt overgår Oberammergaus, men det er selvfølgelig en smaksak. Sikkert er det at dette skuespill er en ren opplevelse; og den umåtelige tilskuermengde fra all verdens kanter, de levende og färvemettede kostymer og omgivelser, de mange op tredende og den strålende oplyste kirkefasade, kirkeklokkenes malmfulle og jublende klang ved spilllets slutt, og den skjønne sang og orkestermusikk fra tusener av sangere og flere hundre musikere, alt dette gjør et dypt og uslettelig inntrykk.

Eukaristiske og andre store kirkekongresser er også holdt her. Og denne plass vil bli midtpunkt for de praktfulle og historisk-religiøse fester som vil bli holdt her i 1934, tusenårs festligholdelsen for kirken og klostrets grunnleggelse. Plassen benyttes også av de tusener av pilegrimer, som kommer i store prosesjoner med bannere, faner og musikk-korps. De blir mottatt av Prins-Abbeden, alle klostrets munk og brødre, og besøkende geistlige.

Kirkebygningen er en av de ypperste eksempler på syd germansk barokk og rokoko stil, og dens indre er utvilsomt en av de skjønneste og mest kunstneriske i Europa. Kirken er inndelt i tre deler: Oktagonen, Midtskipet og Koret, og alt dette er bundet sammen på den mest geniale måte av kirkens berømte arkitekt, Moosbrugger, som var klosterbroder og medlem av klostर्सamfundet i Einsiedeln.

Oktagonens takhvelving hviler på ti store søiler, som bærer det skjønne, buede tak, og to av søilene danner en bakvegg for det verdensberømte St. Meinrad Nåde Kapell, med den vidtberømte mirakelstatue av Madonnaen og barnet. Denne er blitt navnkundig, ikke alene på grunn av de mange mirakler, som er skjedd ved dette kapell, men også fordi den formodentlig er den eneste «Madonna med barnet» i verden som har helt sorte

Den undergjørende Madonna med barnet.

ansikter, og utallige er de som kommer til Einsiedeln bare av nysgjerrighet for å se Madonnaen med det sorte ansikt, og hvis undergjørende makt man ønsket å overbevise sig om. Til de forskjellige store høitideligheter får statuen nye praktfulle gullinnvirket tung brokade oversådd med edelstener.

Grunnen til at ansiktene er sorte er simpelthen den, at røken fra alterlysene og røkelsesrøken i århundrer har svartet ansiktene og gjort dem helt sorte. Dette er så velkjent av alle pilegrimer, at dersom man vilde forsøke å rense ansiktene, vilde det fremkalle det reneste ramaskrik. Man vil ikke ha den forandret, da dette i de fleste øine vilde være helligbrøde.

Til dette kapell søker alle pilegrimer. Mange sies å være blitt helbredet, og på veggene i nærheten henger krykker, benskinner og andre hjelpemidler for krøplinger, som disse har etterlatt sig efter helbredelsen. — Klosterbrødrene hevder, at kapellet blei innvidd av englene selv, og at biskop Konrad av Konstanz, da han kom for å innvie kallet i år 934, «hørte et englekor, som deilig syngende utførte innvielsesceremonien», og miraklet blev stadfestet av andre biskoper og munkes som var tilstede, og senere ved en pavebulle av Pave Leo VIII.

(Fortsettelse).

En lang arbeidsdag.

Få mennesker har en arbeidsdag så lang og intens som pave Pius XI — på hans dag kan med rette anvendes Predikerens ord: «Der er ingen ende på alt hans arbeid». Når døren slås op og de audienssøkende fra alle land og alle samfundsklasser kneler for jordens høyeste fyrste, der han kommer inn i sin hvite drakt og forlenet med en makt uten sidestykke, da er det Kristi stedfortreder vi hylder — men uvilkårlig ser vi da i ham nettop Kirkefyrsten, den hellige Fader. Og med rette — hvis vi ikke glemmer at denne hvite Kirkefyrste også er stedfortreder for den som sa: «Min Fader arbeider inntil nu og jeg arbeider» — stedfortreder for ham, hvis liv var en eneste lang arbeidsdag i Herrens vingård.

Men vi har mulig lett for å glemme *denne* side av pavens liv. La oss derfor se, hvorledes en dag former sig for pave Pius XI — se hvorledes «Guds tjeneres tjener» virkeliggjør med sitt liv retten til å bære denne på en gang mest ydmyke og mest ophøiede titel her på jorden.

Pave Pius XI overtok de samme gemakker i Vatikanets tredje etasje, som Pius X og Benedikt XV har bebodd, og omforandringen var snart foretatt. Det hjørneværelse, hvori Pius X var død og som av Benedikt XV var benyttet til kapell, blev sovegemakk — og det nye privatkapell blev innredet i Benedikt XV's døds-værelse. Alle de andre værelser forblev uforandret — kun kom der ved siden av spisesalen et studerværelse. I privatbiblioteket blev der dog forandret en del, da skrivebordet som før hadde stått i nærheten av inngangen, nu blev rykket hen mellom to vinduer, så lyset faller inn bakfra — og her i biblioteket tilbringer Hans Hellighet de stille studietimer efter en dag, opfylt med mottagelser av kardinaler, biskoper og prester, og efter

å ha imøtekommet bønnskriktene, lyttet til besværing, utstedt forordninger og ofte mottatt tusenvis av sine barn fra nær og fjern og meddelt dem sin vel-signelse.

Når i de langt fremskredne timer alt ellers hviler og er stille, så våker ennu Pius XI og studerer. Den som i disse sene nattens stunder går over Petersplassen kan ofte fra et vindu i tredje stokkverk se et matt lys-skjær sive ut gjennom forhenget: det er pavens arbeids-værelse, hvor han arbeider ennu.

Og når man gjør ham opmerksom på, at han arbeider for meget og for lenge og bør tenke på sin alder og skåne sig, så svarer Hans Hellighet: «Det er den eneste tid, som jeg kan arbeide uforstyrret på». Ja, det er hendt, at det er blitt tidlig morgen og paven har vekket sin tro kammertjener og etterpå celebrert den hellige messe før han har gått til sengs for noen timers høist nødvendig søvn. Det almindeligste er dog, at Hans Hellighet celebrerer messen 7.10 i sitt privatkapell og etterpå inntar en enkel frokost.

Presis kl. 9 begynner de anstrengende mottagelser. Som den første kommer Kardinal-statssekretæren, som avlegger sin beretning og drøfter de viktigste politiske og religiøse verdensbegivenheter med ham. Om onsdagen kommer derpå sekretæren for de ekstra-ordinære anliggender — om fredagen sekretæren for de ordinære.

På de øvrige dager veksler prefektene for de romerske Kongregasjoner. Således kan det ofte bli mid-dag før den hellige Fader kan begynne med privataudiensene, som finner sted i det rummelige bibliotek. Efter disse kommer de offentlige audienser, hvor paven går til hver av sine troende barn, og til hver har et vennlig ord og et mildt smil.

Klokken kan ofte bli både to og tre før mottagelsene er forbi og paven kan innta sin lunch. Men selv mens han spiser arbeider han, idet han da mottar begge sine privatsekretærer, som foreleser de innløpne brever. Etterpå går paven en tur i de vatikanske haver og tilser dem og de arbeider, som næsten alltid foregår på eller i Vatikanets utstrakte bygninger.

Tiden til måltidet kl. 9 aften utfylles ellers med de utallige rapporter, som de forskjellige sekretærer forelegger til etterretning og godtagelse. Og etterpå kommer altså de «gode stunder», som paven selv kaller den tid på døgnet, hvor han personlig kan hellige sig studiet av de mange ting, som berører den hellige Stols interessedfærer. Alle videnskapelige nyopdagelser, erkjennelser og alle opfinnelser følger paven med i og er vel inne i de forskjellige materier. Da Marconi således hadde vært i audiens uttalte han siden sin forbauselse over, hvor grundig pave Pius XI var inne i den trådløse telegrafs problemer.

Når vi nu hører om denne arbeidsdag — er der så ikke grunn til å legge enn mer personlig varme og taknemlig kjærlighet i den bønn for vår hellige Fader i Rom, som innesluttet i hver messehandling?

Efter apostlens ord: «Vi ber eder, brødre, at I skjønner på dem som arbeider for eder —».

Sannheten og den religiøse opplevelse.

Siste replikk til hr. E. Boyson.

Efter hr. E. Boysons siste innlegg har jeg det inntrykk at vi i alt vesentlig er enige. Bare at hr. E. B. vil se Guds objektive virken i det religiøse følelsesliv hos protestanter og andre «som ikke kjenner de riktige sannhetsformuleringer (dogmer)». Det er mulig hr. E. B. har rett, — jeg vet ikke. Jeg sa jo også i mitt forrige innlegg at vi vet ikke i hvor høi grad vårt følelsesliv er affektivt og biologisk, og hvorvidt der kan gjøre sig objektive, overnaturlige krefter gjeldende i det religiøse individuelle følelsesliv. — Og hvad der er mulig for Gud og Guds nåde skal jeg ikke driste mig å utfale noget om. —

For mig gjaldt det bare det rent psykologiske spørsmål: Hvilke organer er det mennesket kan benytte til sannhetserkjennelse?

Ifølge det skolastiske standpunkt, som jeg mener er det eneste katolske, må vi erkjenne sannheten med vår forstand. Ifølge liberal protestantisk opfatning (som er konsekvent luthersk) og den relativistiske filosofi fra Kant til Bergson, må sannheten erkjennes intuitivt, altså følelsesmessig.

Her må være Enten-Eller. Et Både-Og vil bety en uholdbar sannhetsdualisme, som istedetfor én udelelig og absolutt objektiv sannhet gir oss subjektive sannheter. (En sannhet for hvert menneske). Jeg savner hr. Boysons tydelige standpunkt her — Enten-Eller.

Hermed avsluttes diskusjonen fra min side. Jeg er lægmann og autodidakt på dette område og bør være såpass beskjeden, at jeg nu gir mig. Min teologiske viden skyldes dessverre ingen guddommelig «scientia infusa», men rett og slett litt innenadslesning. — Jeg mener derfor vår diskusjon vilde være nytteløs hvis ikke en av våre teologer til slutning sier et sakkynndig ord om vår hellige Kirkes lære på dette punkt.

Steinar Messel.

*

Redaksjonen av «St. Olav» har henvendt sig til pater Lutz for å be den lærde teolog avslutte diskusjonen med en uttalelse om det emne som har vært behandlet. Og vi har mottatt følgende:

Den religiøse opplevelse.

„St. Olav“s redaksjon har bedt mig om å si min mening angående den replikkveksel som i nogen uker har funnet sted. Min mening er først og fremst at de to herrer fortjener en hjertelig takk for denne diskusjon. Det er ikke lite opmuntrende å se kristne tar sitt religiøse liv i den grad grundig at de finner tid til å drøfte det kristne sjelelivs dypeste problemer.

Det inntrykk herr Messel har, at han og herr Boyson idet vesentlige er enige har også jeg. Det forekommer jo selv hos fagteologer at ett eller annet viden-

skapelig uttrykk ikke oppfattes akkurat på samme måte. Forstand, intuisjon, følelse, opplevelse, o. l. er begrep som ikke lar sig så lett avgrense, bortsett fra at de i det religiøse kretser omkring en realitet som i sitt dypeste vesen er et mysterium.

Det er nogen grunnsannheter man stadig må ha for øie når man gransker det religiøse liv. Religionens ophav ligger ikke først og fremst i mennesket, men i Gud. Det er ikke *vi* som først søker Gud, det er Gud som søker oss. „Tu ne me chercherais pas, si tu ne m'avais trouvé“ (Pascal). Med sin åpenbaring og sin nådes guddommelige energi drar Gud oss til sig, men uten å forstyrre vår natur. Han har jo skapt den slik at den er mottagelig for den ny-skapning Gud foretar ved sin nådes makt. Denne er noget ufattelig, den også, men en ting vet vi, nemlig at den innebærer nye evner både for vår forstand og vår vilje, ja selv for vårt følelsesliv. Hvad betyr altså religiøs opplevelse? Den kristne mystikk kjender to hovedkategorier av opplevelsen. Den egentlige gudsopplevelse foregår når sjelen under den Helligånds inspirasjon hever sig over alle ideer eller bilder og senker sig ned i den guddommelige realitet. Her er ikke lenger tale om forstand eller intuisjon, eller om sannhet, Gud er vel sannhet, men han er uendelig mer, og sjelen møter ham ved en direkte kontakt, under disse hellige — og sjeldne — øieblikke. — Men der finnes opplevelser av en annen art. Hver gang våre sjelskrefter under innvirkningen av Guds iboen i sjelen på en særlig sterk måte settes i sving, kan vi tale om en opplevelse.

Denne er altså ikke nødvendigvis noget som foregår i følelseslivet. Den kan likeså godt finne sted i forstanden og i viljen. En særlig fast og klar overbevisning om de kristne dogmer, som plutselig gjør sig gjeldene i vår troende forstand, når det f. eks. plutselig går op for oss hvor håpløst tomme alle såkalte videnskapelige innvendinger er, eller en moralsk beslutning som plutselig formes under en ualmindelig sterk løftning av vår viljekraft er også opplevelser.

Oplevelsens innhold er noe som kommer fra Gud. Vårt følelsesliv kan nok gi opplevelsen sin farve eller sin rytme, men slik er aksidentelt. Og opplevelsens kriterium? Er det de fysiske eller psykiske fenomener som videnskapen har klassifisert under betegnelsen: mystiske? De *kan* bidra til å skjelne en sann opplevelse fra en falsk. Men det egentlige kriterium er noe annet.

Det er for det første åpenbaringen, d. v. s. mennesketens felles gudsopplevelse. Teresia fra Avila sier at hun, hvis hun hadde å velge mellom to sjeleførere hvorav den ene var en god teolog uten å kjenne de mystiske opplevelser av erfaring, og en annen som kjente dem slik, men var en mindre lærd teolog, så vilde hun foretrekke den bedre teolog fordi en sådan er en bedre tolk av Guds åpenbaring. Deretter er de mystiske opplevelsers avgjørende kriterium en større iver for å „lære av Jesus at han er saktmodig og ydmyk av hjerte.“

A. J. Lutz O. P.

Herhjemme: —

STABEKK. Stabekks ledd av St. Olavs Forbund hadde siste torsdag den glede å høre et foredrag av hr. ingeniør Henriksen over emnet: Industri og folkeliv i Ober-Schlesien. Foredraget gav den tallrike forsamling et greit innblikk i en grubearbeiders farefulle og vanskelige arbeide for å skaffe kullene i dagens lys, samt de store maskiner og tekniske apparater som dertil trenges. Foredraget var ledsaget av utmerkede lysbilleder. Etter foredraget var det som vanlig selskapeleg samvær.

Frithjof.

— og derute:

FRA MISJONSMARKEN: Arbeidet for de asyriske kristne. Folkeforbundet har nedsatt et utvalg av sakkyndige som skal beskjeftige sig med overførelsen av 60—70 000 kristne asyrer til andre land. De kan nemlig ikke forbli i Irak, da deres økonomiske stilling er håpløs og man hvert øieblikk kan vente at de blodige massakrer fra juli ifjor kan gjenta sig. I nabolandet Syrien nekter man å ta imot dem — likeledes i Lilleasias andre land. Man har derfor forespurt hos flere av de amerikanske regjeringer — først og fremst i Sydamerika, da de fleste assyrer er akerdrykende. Den brasilianske regjering har allerede erklært sig villig til å ta imot ca. 100 familier, og — hvis dette forsøk viser sig vellykket — så tilstede flere innvandrere adgang. Forhåpentlig vil andre land følge dette eksempel.

MADRAS. Katolikkenene her har lenge kjempet imot regjeringens lovforslag angående opprettelse av klinikker og kontorer med formål fødselsregulering. Nu har regjeringschefen trukket forslaget tilbake.

KALKUTTA. Ved foten av Himalaya har jesuittene et preste-seminar i Kurseong. Nylig mottok 21 unge ordensmedlemmer den hellige presteavgift. De tilhørte 9 forskjellige land: India, England, Irland, Belgia, Frankrike, Italia, Spania, Malta og Amerika.

TIBET. I Dalai-Lamas rike ligger nu en eneste misjonsstasjon, Yerkalo. Dens distrikt er først for nylig kommet under tibetansk herredømme — det tilhørte tidligere Kina — og stasjonen, som ledes av pater Nuszbaum, er derved kommet i en utsatt stilling, da de nye landsherrer ikke vil overta noen forpliktelse til å beskytte den eller noe ansvar for mulig skade som tilføies den. Misjonen må ikke utstrekkes utenfor byens grenser uten Dalai-Lamas tillatelse, som sikkert aldri vil bli gitt. Der er dog håp om at stasjonens distrikt atter kan komme under kinesisk styre, som her alltid har stillet sig imøtekommende overfor dens virksomhet.

KINA. Tross de politiske uroligheter og den almindelige rettslige usikkerhet i dette land, kan man dog under denne bevegede overflate konstatere fremskritt for misjonsvirksomheten. Katolikkenes antall er siden århundredets begynnelse steget fra 740.000 til over 2½ million, og den innfødte prestestand fra 140 til 1553. Det katolske Kina råder over 24 trykkerier, 27 kinesiske aviser og tidsskrifter og 25 blade på andre sprog. Forholdet mellem staten og Kirken er tilfredsstillende, da staten utmerket forstår å vurdere misjonærenes kulturelle innsats.

JAPAN. I løpet av 1933 er de dømte katolikkens antall steget til 100.491. Imellem dem virker 314 prester, 235 lægbrødre og 696 søstre, hvorav 64 prester, 140 brødre og 328 søstre er innfødte. Det katolske universitet frekventeres av 430 studenter, 5 gymnasier av 2406 elever og 26 høiere pikeskoler av 7546 elever. Særlig bemerkelsesverdig er det at der foruten mange velgjørenhetsinstitusjoner og sykehus finnes 2 Trapistklostre med 72 munk, 1 Trapistinnekløster med 113 nonner, 1 Karmelittinnekløster og 1 kløster for den evige tilbedelse med til sammen 25 søstre.

KARTHAGO. Ti forskjellige nasjoner var representert ved den siste presteavgift hos de «hvite fedre» i Karthago. Deres navn var: Bónsynori (Italia), Geroud (Schweitz), Richard (U. S. A.), Haskew (England), Kamara (Sudan), Lamart (Frankrike), Piekarezyk (Polen), Gauven (Kanada), Van-de-Pol (Holland), Trausch (Luxemburg). Der var ingen fra Belgia og Tyskland, fordi de «hvite fedre» har særskilte ordensprovinser i de to land med seminarer der for deres egne studenter.

KATOLSK HEDNINGEMISJON. Det kan ha stor interesse å studere noen nøkterne tall fra den katolske misjon i de hedenske land. Den omfatter nu 30 000 skoler, grunnlagt av misjonærer, med ca. 2 000 000 elever og 400 seminarer med 18 000 innfødte elever. I 600 hospitaler forpleies 26 000 syke, og i dette tall er inkludert 100 spedalskethospitaler med 12 000 patienter. — 80 000 foreldreløse er optatt i 1700 internathjem, mens 350 hospitaler gir ly for 18 000 gamle og arbeidsudyktige. 18 millioner innfødte hjelpes årlig av misjonærene med tilsyn, medikamenter og forbindinger. 50 000 misjonærer ialt er ute i aktiv tjeneste — en tredjedel av disse er innfødte. Inntil nu er 25 millioner hedninger ført til den kristne tro.

DEN PAVELIGE ARBOK, Vatikanets offisielle bulletin, er nu utsendt. Ifølge den er der nu 56 kardinaler i det hellige kollegium — tre mer enn ifjor. Av disse er halvdelen italiener, 23 kardinaler residerer i Rom og tilhører Kurien. Mellem Kuriekardinalene er der 20 italiener og 3 utlendinger, nemlig kardinal Lépicier, som er fransk, kardinal Segura, som er spanier, og kardinal Ehrle, som er tysk. Av de 28 andre ikke-italienske kardinaler er 6 franske, 4 amerikanske, 4 tyske, 3 spanske, 2 polske og en fra hver av de følgende nasjoner: Belgia, Irland, Ungarn, Østerrike, Portugal, Canada, Brasilia, England og Tsjekkoslovakiet. Den eldste er kardinal Ehrle, som er 88 år — den yngste er kardinal Goncalves, som er 45 år.

FOR VÅRE RADIO-LYTTERE.

Gudstjenesten fra Notre Dame kringkastes.

Fra den 18. februar kringkastes nu gudstjenesten i Notre Dame-Kirken i Paris hver søndag over Radio-Paris. Det er den kjente Pater Pinard de la Boulaye som forretter.

INNSENDTE ANONYME ARTIKLER.

«St. Olav» inntar gjerne innsendte artikler, og de kan godt inntas anonymt, forsynt med et eller annet merke. Men vi kan ikke fravige den almindelige regel at redaksjonen må gjøres bekjent med innsenderens navn.